

Ξέρεις να κάνεις παρατηρήσεις;

/ [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Image not found or type unknown

Δέν άντέχω άλλες παρατηρήσεις! Σταματήστε πια όλη τήν ώρα»! Τέτοια καί παρόμοια παράπονα άκούμε συχνά άπό μικρούς και μεγάλους, παιδιά καί γονείς, συγγενείς, συνεργάτες καί φίλους. Καί είναι άλήθεια πώς στήν έποχή μας οί κουρασμένοι άνθρωποι δύσκολα δέχονται κάποιον έλεγχο, μιά ύπόδειξη, μιά συμβουλή. Καί όταν μάλιστα οί ύποδειξεις αυτές γίνονται σέ ώρα ακατάλληλη καί μέ τρόπο έριστικό, άψυχολόγητο ή ήγεμονικό, τότε γίνονται όχι άφορμή διορθώσεως αλλά ψυχρότητος ή έχθρότητος.

Δέν θέλουμε οί άνθρωποι παρατηρήσεις. Μάς στοιχίζου. Μάς ένοχλοϋν. Μάς άπογοητεύου. Για πολλούς λόγους. Πρώτα διότι έχουμε μεγάλη ιδέα για τόν έαυτό μας. Νομίζουμε ότι έμείς ξέρουμε καλύτερα. Έπειτα διότι κατανοούμε ότι όσοι μάς κάνουν παρατηρήσεις έχουν κι αυτοί τά ίδια έλαττώματα μέ μάς. «Αύτός θά μού πεί τί νά κάνω; Ας δεί καλύτερα τά δικά του». Άλλοτε πάλι δέν θέλουμε νά άκούσουμε μιά

παρατήρηση, διότι θεωρούμε ότι χάνουμε τήν άξιοπρέπειά μας κι ανοίγουμε

δρόμους κυριαρχίας τών άλλων πάνω μας. «Πόσο θά κρατήσει αυτό;» λέμε. «Αν υποχωρώ στις υποδείξεις του, θά χάσω τήν έλευθερία μου, θά χάσω τό κύρος μου».

Καί δυστυχώς είναι πολλοί αυτοί πού τούς αρέσει νά άσχολούνται διαρκώς μέ τούς άλλους καί νά κάνουν παρατηρήσεις. Ψάχνουν διαρκώς στους άλλους νά βρούν έλαττώματα. Καί τούς περιμένουν «στή γωνία», νά δοϋν πότε θά κάνουν κάποιο λάθος για νά τούς κτυπήσουν άλύπητα ενώ εάν έκαναν οί ίδιοι κάτι αντίστοιχο, θά τό άμνήστευαν πολύ εύκολα.

Τέτοιοι άνθρωποι όμως δέν έχουν τό δικαίωμα νά γίνονται δάσκαλοι τών άλλων. Έχουν χρέος νά διορθώσουν πρώτα τά δικά τους λάθη. Αυτό άλλωστε μάς δίδαξε καί ό Κύριος λέγοντας: «Γιατί βλέπεις τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι τού αδελφού σου, ενώ τό δοκάρι πού είναι στό μάτι σου δέν τό

καταλαβαίνεις; Μέ ποιο θάρρος μπορείς νά πεις στον αδελφό σου: «Αδελφέ, άφησέ με νά βγάλω τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι σου», ενώ έσύ ό 'ίδιος δέν βλέπεις τό δοκάρι πού είναι στό δικό σου μάτι; Υποκριτή, βγάλε πρώτα τό δοκάρι από τό μάτι σου. Καί τότε θά δεις καθαρά για νά βγάλεις τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι τού αδελφού σου» (Λουκ. ς' 41-42). Όποιος λοιπόν τολμά νά κάνει μιá παρατήρηση στόν αδελφό του πρέπει πρώτα ό ίδιος νά καταπολεμά τά δικά του λάθη.

Έπειτα, για νά κάνει κάποιος υποδείξεις στους άλλους, πρέπει νά έχει ό 'ίδιος προοδεύσει στήν πνευματική ζωή, νά έχει διάκριση καί φωτισμό Θεού. Διότι δέν είναι όλοι οί άνθρωποι 'ίδιοι. Κάθε άνθρωπος έχει διαφορετική κληρονομικότητα, διαφορετικό χαρακτήρα, διαφορετική άγωγή καί συνήθειες, πού κάποτε τείνουν νά γίνουν ένα μέ τή φύση του. Καί δέν άντέχουν όλοι τό 'ίδιο στις παρατηρήσεις.

Έπειτα δέν είναι όλα τά θέματα τέτοια πού μπορούν νά διορθωθούν μέ τόν 'ίδιο τρόπο καί στόν ίδιο βαθμό. Αυτό άκριβώς τονίζει καί ό άγιος 'Ιωάννης ό Δαμασκηνός λέγοντας: «Ού πάν τραύμα τή αυτή έμπλάστρω θεραπεύεται». Κάθε τραύμα δέν θεραπεύεται μέ τό 'ίδιο έμπλαστρο, μέ τό 'ίδιο φάρμακο, μέ τήν 'ίδια άγωγή.

Πώς λοιπόν πρέπει νά γίνονται οί υποδείξεις;

Πρώτα άπ' όλα οί παρατηρήσεις δέν πρέπει νά γίνονται μπροστά σέ τρίτους. Διότι ό άλλος συνήθως γίνεται θηρίο. Όποιος λοιπόν έλέγχει μπροστά σέ άλλους κάποιον πού άμάρτησε, αυτός δέν κινείται 'ίσως άπό άγάπη καί Πνεύμα Θεού. Γι' αυτό καί ό Κύριός μας συμβουλεύει: «Εάν άμαρτήση εις σέ ό αδελφός σου, ύπαγε καί έλεγξον αυτόν μεταξύ σου καί αυτού μόνου... εάν δέ μή άκούση, παράλαβε μετά σου έτι ένα ή δύο» (Ματθ. ιη' 15, 16). Διότι τό πνεύμα τής 'Εκκλησίας δέν είναι πνεύμα έξοντώσεως αλλά άγάπης καί καταλλαγής,

άνεκτικότητα, οικοδομής και συγχωρήσεως.

Ίδιαιτέρως λοιπόν και μέ πνεύμα αγάπης και ταπεινώσεως πρέπει να γίνονται οί υποδείξεις. Έπιπλέον αυτός πού έχει ταπείνωση δέν κάνει εύκολα τό δάσκαλο. Ξέρει να άκούει, κι όταν τού ζητηθεί ή γνώμη, μιλάει ταπεινά, μέ αγάπη. Αντίθετα όταν κάποιος κάνει μία παρατήρηση χωρίς ταπεινό φρόνημα, τότε δέν κινείται από πνευματικό ενδιαφέρον και δημιουργεί μεγαλύτερο πρόβλημα άπ' αυτό πού επιδιώκει να λύσει έξαγριώνει τόν άλλον. Ίσως βέβαια ό φταίχτης να καταλαβαίνει ότι έχει άδικο. Δέν θέλει όμως να τό παραδεχθεί. Αντίθετα όταν κάποιος κάνει μία παρατήρηση μέ αγάπη και μέ πόνο, ό άλλος τό καταλαβαίνει. Κι ενώ μπορεί να μήν κατανοεί τό περιεχόμενο μιάς συμβουλής, μόνο και μόνο έπειδή αυτή γίνεται μέ αγάπη και ταπείνωση, τή δέχεται.

Όποιος λοιπόν κάνει υποδείξεις στους άλλους, πρέπει να τις κάνει πάντοτε μέ διάκριση και πραότητα. Όχι για να προσβάλει, να ταπεινώσει, να έξευτελίσει. Άλλά για να ώφελήσει. Γι' αυτό μιλάει μέ συγκατάβαση και λεπτότητα, μέ έπιείκεια και χάρη Θεού. Πρώτα έπαινεί, ένθαρρύνει, και μετά συμβουλεύει. Ό ταπεινός άνθρωπος διορθώνει χωρίς να πληγώνει, ώφελεί χωρίς να άναστατώνει. Δέν έξοντώνει τόν άλλον. Άλλά τόν οίκοδομεί μέ γλυκύτητα, τόν οδηγεί σε αύτοσυναίσθηση, τόν φιλοτιμεί σε διόρθωση.

Πηγή: agiameteora.net